בס"ד

יום ג', יב' בטבת תש"ס (21 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לאור המתרחש לאחרונה – ההתעוררות הספציפית אודות עתידה של רמת הגולן וההתעוררות הכללית לגבי יחסינו עם שכנינו הצפוניים – מהווה היום, יב' בטבת, אחד מהימים החשובים בתהליך עיצוב הגבול הצפוני של ארץ ישראל.
היום, בשנת תרפ"א(1920-5681), נחתם הסכם המתווה את גבולות ארץ-ישראל בצפון בין בריטניה לצרפת (בעלות המנדאט בארץ-ישראל ובסוריה ולבנון). "אצבע הגליל" הוכללה בשטח ארץ-ישראל. [תאריכון מרכז ההסברה]

<u>רקע לסוגיה:</u>

בשנים 1918-1924 עוצבו לראשונה גבולותיה המדיניים של ארץ-ישראל המערבית בתקופה המודרנית. תיחום זה היה פועל יוצא מתהליך פוליטי מתמשך...[תהליך זה] תחת שלטון המנדאט הבריטי היה חלק מעיצוב הגבולות המדיניים לאחר מלה"ע ה-I, ובתוך זה יצירתה של המפה המדינית החדשה של המזרח התיכון על חורבותיה של האמפיריה העות'מאנית. תהליך זה הוא שהפך את ארץ-ישראל ממושג היסטורי בעל ישות גיאוגרפית בלתי-ברורה לישות מדינית מנהלית ממשית.
חוסר הבהירות ששרר בכל הנוגע לגבולותיה של ארץ-ישראל כתוצאה מאופי חלוקתה המינהלית בתקופה העות'מאנית וחוסר ההסכמה בשאלה אם יש לארץ-ישראל גבולות 'טבעיים' בולטים והיכן הם – הם שאיפשרו למדינאים מעצבי הגבולות לקבוע קווי גבול לפי שיקולים פוליטיים, שהיו שונים לעתים מאלה שהיו מקובלים בתודעתו של הציבור.
...(plus ça change, plus ça reste la me^me chose)
...ביוני 1920 הציגו הצרפתים קו נוסף, נוח פחות לתביעות הציוניות לשלוט על מקורות המים של הליטאני. קו זה הוא שהיווה לבסוף את גבולה הצפוני של ארץ-ישראל כפי שנקבע ב 23- בדצמבר 1920 (=יב' בטבת). פרטי ההסכם:

...הוא יצא מצמח, יחצה את ים הכינרת עד לשפך וואדי מסעודיה. משם ייסוב במעלה וואדי זה ואחר-כך במעלה וואדי ג'ראבה עד למוצאו. מכאן יפנה הגבול לעבר הדרך המחברת את קוניטרה עד הבניאס ויפגע בה בנקודה הקרובה לסוכיך. ומשם ימשיך הגבול לאורך דרך זו ועד לבניאס, אך הדרך יישאר בתחום המנדאט הצרפתי. משם יעלה הגבול מערבה למטולה, שתישאר בתחומי ארץ ישראל. חלק זה של הגבול יסומן בפירוט באופן שנתיבי התחבורה של שטח המנדאט הצרפתי יעברו כולם בתוך השטח הצרפתי עד צור וצידון. כן תובטח רציפות הדרך ממערב וממזרח לבניאס. ממטולה יעבור הגבול לפרשת המים שבין בקעת הירדן לאגן הליטאני, ייסוב דרומה ויימשך לאורך פרשת מים זו. אחר-כך, יימשך הגבול, באורח עקרוני, לאורך פרשת המים שבין וואדיות פארה-הורון וכרכרה, שיישארו בשטח המנדאט הבריטי, לבין הוואדיות דובלה, עיון וזרקא, שיישארו בשטח המנדאט הצרפתי. מוצא הגבול לים התיכון יהיה בנמל ראש הנקרה, שיישאר בתחום המנדאט הצרפתי.

קו גבול זה היה למעשה קו של פשרה בין התביעות הציוניות (שנתמכו ע"י בריטניה) לבין התביעות הצרפתיות. פשרה זו, שקבעה באופן סופי את גבולה הצפוני של ארץ-ישראל המנדאטורית, נעשתה תוך כדי מהלך המאורעות הפוליטיים באזור... ההסתדרות הציונית הזדהתה הזדהות גמורה עם מדיניות בריטניה ושאפה שהבית הלאומי בארץ-ישראל ייכלל כולה בתוך המנדאט הבריטי... כאמור, הסכם זה נחתם היום בשנת 1920, אך ההסכם הסופי נחתם רק במרץ 23', והעברת השלטון בשטח ב 1- באפריל 24'. [היסטוריה של ארץ-ישראל **9**,16]
<u>ומעניין גם לציין:</u>

יום נעים (עם תפילת "תן טל ומטר לברכה")!

בס"ד

יום **ג', יב' בטבת** תש"ס (**21** בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, בתש"ט(5709-1949), נפתחו השיחות – באי רודוס – בין ישראל למצרים.

יום נעים (עם תפילת "תן טל ומטר לברכה")!